

Petur í Mattalág:

Fór til Suðuroyar við einum brævi

Ein av teimum merkisverdu havnarborgarnum var Petur í Mattalág, sum millum annað var postførari og byggimeistari. Tá ið hann doyði skrivaði A.J., helst Absalon Joensen, minningarorð um hann. Hetta er ein sera góð lýsing av Petur, skrivað av manni, sum kendi hann. Hesi verða endurgivin á donskum, sum tey eru skrivað

Óli Jacobsen
olij@sosialurin.fo

Forhenværende Postfører mellem Thorshavn, Sandø og Suderø begravdes i Onsdags paa Thorshavns Kirkegaard under stor Deltagelse fra Thorshavns Beboere. Med ham gik en af Thorshavns flittigste og dygtigste Borgere af den ældre Slægt i Graven. Herom vidner først

og fremmest hans Hus og Ejendom ved Landevejen – et af de smukkeste Huse i Thorshavn – med Blomster og Træplantning omkring og omgivet af en meget omhyggeligt oparbejdet Trø paa 3 Kofoders Størrelse. Kun de, der selv har oparbejdet en saadan Trø fra Nyjord, kan forstaa at vurdere hvor stort og trofast et Arbejde, der er nedlagt i saadant et Stykke færøsk Jord, hvor mange Timers møjsommeligt Slid, der er gaaet dertil, indtil hvert enkelt Stykke var gennemarbejdet med Hakken og Skovlen og Spaden og hvad der nu skulde til af Værktøj og Redskaber for at udføre et trofast Arbejde paa vort primitive Landbrugs stenede Grund.

Postførarin

Dette store og veludførte Oprydningsarbejde har alligevel kun været en Bibeskæftigelse for den flittige og stræbsomme Petur á Reyni, der jo var Postfører i ca. 40 Aar (1874-1916). En stor del af hans Arbejde i Postvæsenets Tjeneste faldt i de Tider, da man ikke havde noget andet Fartøj til Raadighed end de aabne færøske Baade. En Postrejse fra Thorshavn over Velbastad – Hestø – Sandø – Skuø – Sud-

erø og tilbage igen kunde ofte vare i 14 Dage eller mere, naar Vejrforholdene blev ugunstige.

Den forhenværende Postfører plejede for at illustrere, hvor meget Forholdene havde forandret sig i hans Levetid, ved at fortælle om en bestemt Postrejse, han gjorde til Suderø. Hele Posten bestod af et eneste Brev adresseret til en ung Præstedatter i Lejre Præstegaard. Postføreren rejste altsaa ad den sædvanlige Postrute, blev liggende vejrfast i 14 Dage, og i Ventetiden blev han til endnu større Ærgrelse gjort bekendt med, at det eneste Brev, han havde med paa denne Tur, kun drejede sig om en Hundehvalp, som den unge Præstedatter havde bedt Brevskriveren om at skaffe sig.

I det hele taget var Peter Johannesen en udmærket Fortæller, og han havde en usædvanlig god Hukommelse. Han kunde huske paa en Prik de forskellige Begivenheder med alle deres Bimomstændigheder, Datoer, Personer og Navne, saa at man stod maalløs og lyttede til, naar han fortalte.

Inden for det færøske Landvæsen havde Peter Johannesen forskellig Tillidshverv. Han var medlem af Overlandvæsenkommissionen og Husdyrkommissionen. Og i en Valgperiode var han Lagtingsmand (fyri sambandsflokkinn 1908-1912).

Byggimeistarin

Omkring Aarhundredskiftet var Peter Johannesen desuden Bygmester i stor Stil efter færøske Forhold. Og det var Stenhuggerarbejdet, der vandt hans særlige Interesse. Han var med til opførelsen af Amtmandsboligen og Ejde Kirke. Her vandt han baade Dygtighed og nye Impulser.

Disse bygningers Opførelse i 80-erne bragte i hele taget nyt Liv til den færøske Bygningsmetode. Der findes rundt om paa Færøerne en hel del fint og omhyggeligt udført Stenhuggerarbejde, hvor Paavirkningen kan føres tilbage til de to førnævnte Bygningers Opførelse. Der blev bygget baade Pakhuse og Beboelseshuse af tilhugne Sten. Men det er dog især Kirkerne, man lagde sig efter at bygge af dette solide Materiel. Og Pet-

HVIL I GUD
KATHRINE MALENE
JOHANNESSEN
F. JOENSEN

F. 4-1-1861
D. 14-12-1923

PETER CHRISTIAN
JOHANNESSEN
F. 30-12-1850
D. 30-6-1928
FRED VÆRE MED
EDER

Familjumynd hjá Petur í Mattalág: Aftast standa f.v. Helga, Rosa, Johannes (Hannis). Frammanfyri Petur, Ragnhild við einum soni, Katrina og Frithleif. Hesa myndina saman við henni av húsinum hava vit lánt frá Birgar, abbasoni Petur

enborg í 1922. Tær sum skrivaðu undir heiðursprógvið vóru Maria Rosen og Louisa, einkjudrotning, gift við Fríðrik 8. Sjálv ongaði Louisa sær annað turriklæðið. Katrina doyði í 1923.

Tað vóru annars trýggir postførarar. Umframt rutuna hjá Petur røkti ein postførari Kvívík, Fútalett, Sandavág til Miðvágs. Ein røkti leiðina til Eysturoynna og Klaksvíkar. Samsýnginin var fyri tær ymsku ruturnar kr. 14, 8 og 10 fyri hvørja ferð. Tað vóru sjei árlikar ferðir, sama tal av ferðum, sum postskipini komu.

Av álitisstørvm kann leggjast aftur teimum A. J. nevni, at Petur var nevndarlimur í Færøernes Gensidige Forsikringsselskab. Hann var eisini millum teir arbeiðsmenn i Thorshavns Arbejderforening sum saman við fráhaldsmönnum í Thorshavns Totalafholdsforening, sum tóku stig til at stovna Havnar Sjúkrakassa í 1886.

Næstu ferð:

Í komandi parti verður ein lýsing av Frants Restoff, e, son gamla Restorff

Hetta eru húsin hjá Petur í Mattalág. Myndin er tikin í 1904

Petur bygdi kirkjuna í Sumba. Teknarin er Christian Heilskov, sum fyrst í öldini var blaðstjóri á Dimmalætting. Tekningin er frá 1902. Hana hava vit lænt frá Heðin Samuelson, sum arbeiddi á Shell

er Johannesen blev Bygmester for flere Kirker, der blev byggede af tilhugne Sten, deriblandt den nordligste og sydligste af alle vore Kirker, nemlig Hattervig og Sumbø, desuden Kvívík og Skopun Kirker. Af Beboelseshuse i Thorshavn, som under Peter Johannesen Ledelse er opført af tilhugne Sten findes blandt andet Skibsreder Müllers smukke Bolig og fhv. Postmesters Danielsens solide Vaanhuus. Man forstaa, at Peter Johannesen maa have været en Arbejdets Helteskikkelse, naar han foruden de her omtalte Hverv og store Arbejder, ogsaa har faaet Tid til at gennemarbejde sin store Trø, som han i sine unge Dage fik af uopdyrket Hauge til godt Kultiveret Indmark. Hans Trø hører til de bedste i Thorshavn.

Kathrina var eisini ein arbeiðshetja

For ca. en halv Snes Aar sid-

en begyndte Helbredet at blive vaklende for den arbejdsivrige Mand. Det var Hjertet, som ikke fungerede normalt. Og siden den Tid har Peter Johannesen drevet en lille Købmandsforretning. Hans Hustru, Kathrine, som stammede fra Hestø, var lige som han selv en Arbejdets Helt. Hun kunde levere noget aldeles bedaaende Strikkearbejde af færøsk Uldgarn. Fru Johannesen er død for nogen Aar siden. Ægteparret havde fem børn, der alle er gift og har faaet deres eget Hjem.

Fekk diplom frá drotningini

Børnini vóru Ragnhild, Helga, doyði lítil, Rosa, Helga, Johannes og Fritleif.

Her kann verða skoytt uppi, at Katrina fekk Dansk Kunstflidsforenings Hædersdiplom for Kunstindustrielt Arbejde fyri tvey sera vakurt bundin turriklæði, hon hevði latið til framsýning í Charlott-